УДК: 657.6:311

Бреус Артур Анатолійович
студент
Київський національний університет технологій та дизайну
Бреус Артур Анатольевич
студент
Киевский национальный университет технологий и дизайна
Breus Artur Anatolievich
Student
Kyiv National University of Technology and Design

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ
ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ВНУТРЕННЕГО АУДИТА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ УКРАИНЫ
FEATURES OF THE ORGANIZATION OF THE INTERNAL AUDIT PROCESS AT UKRAINIAN ENTERPRISES

Анотація: Досліджено теоретичні питання організації процесу внутрішнього аудиту на підприємствах України. Розглянуто питання технічного забезпечення яке полягає у СВА.

Ключові слова: внутрішній аудит, аудит на підприємстві.

Аннотация: Исследованы теоретические вопросы организации процесса внутреннего аудита на предприятиях Украины. Рассмотрены вопросы технического обеспечения которое заключается в СВА.

Ключевые слова: внутренний аудит, аудит на предприятии.

Summary: Theoretical issues of internal audit process in the Ukraine. The question of technical support that is the CBA.

Key words: internal audit, audit of the company.

Сучасна економічна ситуація країни та діяльність великих підприємств передбачає здійснення комплексу заходів щодо удосконалення їх діяльності для підтримки конкурентоспроможності на ринку та підвищення прибутковості. Одним із способів покращення становища підприємства та підтримки його в конкурентоспроможному стані є здійснення внутрішнього аудиту, основним завданням якого є виявлення відхилень в діяльності підприємства та розробка рекомендацій щодо їх усунення. В результаті виконання даного завдання внутрішнього аудиту визначається ефективність його функціонування, яка залежить від рівня його організації та здійснення на підприємстві. Таким чином, можна сказати, що обрана тема статті є досить актуальною на сьогоднішній день.

Метою даної статті є обґрунтування необхідності організації процесу внутрішнього аудиту на підприємстві.

Процес проведення внутрішнього аудиту на підприємстві є основною ділянкою функціонування служби внутрішнього аудиту (СВА), яка полягає в перевірці діяльності певного структурного підрозділу та винайденні шляхів її удосконалення. Доброякісне здійснення внутрішнього аудиту залежить передусім від вдалої організації його процесу, який слід покласти на керівника підприємства та служби внутрішнього аудиту, при взаємодії яких можливо створити необхідне внутрішнє нормативне забезпечення та порядок організації внутрішнього аудиту, який приносив би максимальну користь підприємству.

Організація внутрішнього процесу аудиту необхідна для того, щоб визначити межі та засоби діяльності СВА при здійсненні перевірки, і забезпечити:

- внутрішніх аудиторів необхідним матеріальним та технічним оснащенням для обробки матеріалів перевірки;
- раціональне використання робочого часу внутрішніми аудиторами працівників підрозділу, який перевіряється;
- здійснення перевірки працівниками СВА на належному рівні;
- отримання максимального результату від здійснення перевірки з мінімальними витратами часу та трудових ресурсів [1, с.35].

В процесі організації внутрішнього аудиту слід пам'ятати, що він повинен бути організований на такому рівні, щоб результат діяльності СВА об'єктивно відображав діяльність підрозділу, який перевіряється, а також був доступний для розуміння всім користувачам такої інформації. Для виконання даної умови внутрішнім аудиторам, при організації внутрішнього аудиту, необхідно дотримуватись таких принципів:

- спеціалізації і кооперування: " спеціалізація і кооперування передбачають розподіл праці секторів груп контролерів, окремих виконавців і співвиконавців контрольно-аудиторських процедур ". Ці два принципи взаємопов'язані між собою тому, що при організації внутрішнього аудиту необхідно враховувати спеціалізацію кожного з учасників перевірки, а принцип кооперації необхідний для того, щоб забезпечити співпрацю в групі, яка здійснює перевірку.
- пропорційності "полягає у додержанні правильного співвідношення інформаційного забезпечення контрольно-аудиторських підрозділів бухгалтерією, фінансовим відділом і обчислювальними центрами з метою забезпечення пропорційності надходження економічної інформації для використання контролерами при перевірці операцій ". Описаний вище принцип забезпечує надходження до аудиторської групи лише тієї інформації, яка необхідна для виконання певного завдання [2, с.371].
- паралельності: "одночасне паралельне виконання контрольно-аудиторських процедур для перевірки різних за змістом господарських операцій". Дотримання даного принципу забезпечує підвищення професійності СВА, оскільки дає змогу проконтролювати ті операції, відносно яких не ставилося завдання.
- прямоточності: "дає змогу раціонально організовувати потоки між учасниками контрольно-аудиторського процесу". Раціонально організовані потоки інформації необхідні для ефективного здійснення внутрішнього аудиту та забезпечення безперервної роботи підрозділу, який перевіряється.

– безперервності: “відображення підприємницької діяльності у бухгалтерському обліку зумовлює потребу організації безперервного контролю”. Даний принцип обумовлює необхідність здійснення внутрішнього аудиту з початку діяльності підприємства для забезпечення ефективної його діяльності [2, с.372].
– ритмічності: “забезпечується рівномірним виконанням контрольних процедур, що передбачає правильну організацію роботи всіх виконавців”. Названий принцип полягає у здійсненні перевірок через певні проміжки часу. Найефективнішим буде здійснювати перевірки в підрозділах тоді, коли на них можливе здійснення найбільшої кількості зловживань, а саме: відділ бухгалтерії слід перевіряти, перевіряючи окремі статті звітності в період, коли слід подавати звітність; відділ кадрів – під час нарахування заробітної плати. Дуже важливою є взаємна перевірка, оскільки це дасть змогу звірити інформацію, подану підрозділом, який підлягає перевірці.

Розглянуті принципи організації процесу внутрішнього аудиту є основою раціональної його побудови.

При організації процесу внутрішнього аудиту слід пам’ятати, що для перевірки різних об’єктів на підприємстві здійснення внутрішнього аудиту буде включати різні етапи, проте організація процесу внутрішнього аудиту матиме стандартне наповнення.

Етапи організації внутрішнього аудиту на підприємстві [3, с.40]

Можна сказати, що організація внутрішнього аудиту фактично включає 2 стадії, без яких неможливе здійснення жодної перевірки:

1. Організаційне забезпечення внутрішнього аудиту полягає у видачі наказу про проведення внутрішнього аудиту. Слід пам’ятати, що внутрішній аудит впідрозділах підприємства може бути плановим та позаплановим.

Дана стадія процесу організації внутрішнього аудиту включає такі основні моменти:

- визначення об’єкту перевірки (об’єкт перевірки повинен бути регламентований річним планом проведення перевірок, за виключенням позапланових перевірок);
- визначення суб’єктів перевірки (формування аудиторської групи, яка буде проводити перевірку, із врахуванням особливостей та спеціалізації підрозділу);
- визначення методів перевірки: даний аспект визначається в залежності від підрозділу, який перевіряється.
- визначення строків проведення перевірки: цей аспект необхідно враховувати задля організації роботи СВА, а саме оплату праці, відпустки та ін.

2. Технічне забезпечення полягає у забезпеченні СВА всіма необхідними засобами для здійснення перевірки, наприклад: канцелярське приладдя (папір, ручки,олівці, коректори тощо), довідкові матеріали (нова база законодавства, примірники стандартів та інших регламентуючих внутрішньо аудиторську діяльність документів), комп’ютерне обладнання (комп’ютер, принтер, сканер). Даний вид забезпечення непрямо впливає на діяльність СВА, проте забезпечує зручну діяльність СВА та підрозділу, який підлягає перевірці [3, с.42].

Отже, звертаючи увагу на все вищесказане, можна зробити висновок про те, що ефективна організація процесу внутрішнього аудиту є одним із способів покращення становища підприємства та підтримки його в конкурентоспроможному стані.

Література:

1. Гуцаленко Л.В. Сутність та функції внутрішнього аудиту на підприємствах України / Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2015. - №3. – С. 34-39.
2. Філозоп О.В. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві / Міжнародний збірник наукових праць. – 2016. - №1(13). – С. 370-375.
3. Чуєнков А.Є. Сутність та організація процесу внутрішнього аудиту / Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2015. - №7-8. – С. 38-42.